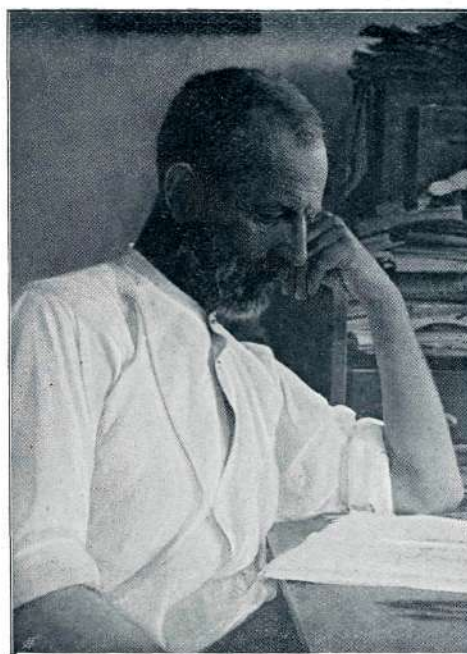

Franke ni mogel tekom svojega življenja še bolj posvetiti slikarstvu. — Rajni Iv. Grohar nas spominja svoje umetnosti s petimi slikami. Najboljša se mi zdi slika »Pomlad«. Slika »Stara Loka« je precej trda v risbi, načrt za sliko sv. Cirila in Metoda (triptihon) psihološko ni globok. Žal, da je Grohar, izmed sedanjih generacij slikarjev gotovo najbolj nadarjen, moral tako zgodaj odložiti čopič kot žrtev miljeja in razmer, v katere je zašel po tako lepih in jasnih upih umetniške mladosti. — Rih. Jakopič hodi vztrajno in brez ozira na desno in levo svojo pot kot skrajni impresionist. Njemu veljajo le barve in luč, skozinsko je kolorist. To kaže v polni meri deset njegovih slik na tej razstavi. Jakopič ima veliko dušno energijo, njegove slike niso hipno slikane, mnogo truda in dela je na njih. Toda mislim, ta trud in Jakopičeva umetnost bosta šla brez uspeha mimo našega časa. Pred 25 leti bi bil morda očaral javnost na kakem umetniškem centru. Zdaj težje. Smer moderne umetnosti se vedno bolj oddaljuje od golega impresionizma. Jakopič utegne postati pozni, morda zadnji ekskluzivni impresionist v Avstriji. — Matija Jama ima na razstavi trinajst slik. Njegove slike so splošno gotovo najboljše in morajo ugajati tudi takim, ki ne gledajo slik le s stališča slikarstva. Jama nas zanima pri svoji umetniški dovršenosti zlasti radi sujetov, ki jih slika. Lepe so njegove podonavske pokrajine: Dürnstein i. dr., četudi jih človek drugič vidi. Seveda bi rajši videli, da bi Jama zdaj kot dovršen umetnik slikal pokrajine naše domovine. V tujini nam ostane le bolj tuj. — Matej Stenzen s svojimi peterimi slikami ni dobro zastopan. Predmetno niso kaj posebnega, v izvršitvi precej mrtve. Slika »Tulpe« je v barvah živa, v tehniki glede na predmet manj skrbna. — Iv. Vavpotič je bil na lanski razstavi boljši. Na sliki, »Interieur« naslovljeni, ki predločuje deklico, najbrže slikarjevo hčerko, na lesenem konju, se je še dosti potrudil, pa vkljub temu manjka dovršenosti, najbolj pa umevanja nežne otroške psihe. Načrti za oltarno sliko sv. Brunona morda ilustrativno niso slabi, ali ne zadenejo bistva in namena oltarne slike in svetnika nič dobro ne označujejo. — Marko Rašica (13 slik) po mojem mnenju ne kaže posebnega napredka. Takrat, ko sem videl kolektivno razstavo njegovih slik in študij, mi je bolj ugajal. Topot se je hotel pokazati kot grafik. Tehnično se je trudil, pa vkljub temu ne zmaguje; vsebinski efekt ne odgovarja trudu v izvršitvi. — Peter Žmitek (10 slik) je razstavil svojo veliko sliko berača Poca. Znana nam je že od prej. Tudi »Dom in Svet« jo je l. 1904. prinesel v barvotisku. Slika spada vsebinsko med najboljše Žmitkove, zato mu ne bomo zamerili, ako jo je spet razstavil, morda z željo, da jo proda. Druge njegove slike na tej razstavi mi nič kaj ne ugajajo. V morje se še ni zagledal, pa tudi druge skice iz Dalmacije niso nič kaj posebnega. Mimogrede naj omenim, da ima ena slika napačno ime. Niso palme, ampak cvetoče aloje. — Mislim, da se mi bo oprostilo, ako ne navedem vseh drugih slikarjev imenoma. Le nekoliko še. — Anica Zupanc, ki je študirala minulo leto v Florenci, ima jako simpatične lastnosti kot slikarica. Na razstavi ima nič manj kot 40 slik, sličic, študij in skic. Manj bi bilo več. Vidi se, kako je marljiva, bistra opazovalka in sprejemljiva. V tehniki bo morala še poiskati svojemu naturelu primerne

poti in si sploh ustvariti osebni stil. Zdaj je še vsestranska. Želim ji, naj bi ne zašla na slikarske stranpoti kakega van Gogh in sličnih. Najboljša je njena oljnata slika »Cvetlice«. — Fran Klemenčič je razstavil štiri medle slike. Slika »Sv. Pavel« pa pač ne predstavlja onega apostola Pavla, ki nam je razodel svojega velikega duha. — Maks Koželj je šele začetnik. Njegove pokrajinske slike so v barvi preveč materialne, manjka jim tudi zraka. — S. Magolič star. slika, kakor vedno, pokrajinske motive iz ljubljanske periferije in bližnje okolice. On slika mnogo in neutrudno, ali monotonski postaja in šablonski. Njegove slike napravljajo name vtis, da so slikane doma.

Poglejmo še plastiko, kaj nam ona pove o naši umetnosti. — Talentirani Al. Dolinar je razstavil

PODOBAR JANEZ VURNIK.

šest predmetov. Portret Otona Župančiča se mu v primeri z izrazitim portretom Jakopičevem na prejšnji razstavi ni posrečil, tudi tehnika je dosti neprimerna. Živa moderna plastika pa je portret gospe Fili Župančičeve. »Kajn« in »Egipčan« nista karakteristična in spominjata preveč na Hanaka. Dolinar se bo dvigal, ako bo resen in soliden, ako ne postane vihrav in lahek. — Ivan Zajec ne prinaša nič posebnega. On postaja vedno bolj rokodelski in živi le še od umetniških ostankov prejšnjih časov. Vrhutega kaj rad, prilično in neprilično, poudarja seksualne znake na svojih kipcih in aktih. Čudno, da ne spozna, kako ga to tlači k tlom. Zato so njegovi kipi, ki bi jim moral vdihniti kaj monumentalnega značaja, tako prazni in suhoparni, n. pr. oba kipa na novem oltarju v frančiškanski cerkvi. — Fr. Berneker je poslal na razstavo jako dobro in nežno izvršeno glavo »Deklica«. Poleg dveh bronastih plastik štefica je to edino kiparsko delo v zlahtni tvarini, v marmorju. Najbrže je pa starejšega datuma. Portret pesnika A. Medveda od A. Repiča se ni posrečil. J. Dostal.